Er det nu, du skal i gang med præcisionsjordbrug?

Er det relevant for dig at vælge præcisionsjordbrug som alternativ til efterafgrøder? Måske mere relevant end du tror, og så er det faktisk ikke så svært at komme i gang. Du skal bare i gang i god tid.

Det er ved at være tid til at planlægge mark, gødning og efterafgrøder for det kommende år. Samtidig er det tid at gøre dig tanker om, hvordan du vil indfri kravene til efterafgrøder.
Efterafgrøder er efterhånden blevet den mest dyrkede afgrøde i Danmark. Det har store konsekvenser på nogle bedrifter. En efterafgrøde skal nemlig efterfølges af en vårsæd, som på visse bedrifter ikke er økonomisk attraktiv i forhold til vintersæd. Derfor efterspørges brugbare alternativer til at indfri efterafgrødekravene.
Mange har de seneste år valgt "tidlig såning af vintersæd" som alternativ til efterafgrøder. Denne løsning er dog forbundet med en vis risiko, da tidlig såning af vintersæd i kombination af et sædskifte med stor andel af vintersæd er opskriften på opformering af græsukrudt og værste tilfælde over tid resistent græsukrudt.
I foråret 2021 blev præcisionsjordbrug implementeret som et nyt alternativ til "pligtige- og husdyrefterafgrøder". Det forventes, at det i det nye dyrkningsår 2022 også vil gælde for de målrettede efterafgrøder.
Præcisionsjordbrug som alternativ vil derfor være meget relevant og attraktivt på de bedrifter, der har svært ved at opfylde kravene til efterafgrøder, uden der foretages sædskifteændringer eller en kvotereduktion.

Besparelse af efterafgrøder
Hvis du vælger at anvende præcisionsjordbrug som alternativ til efterafgrøder, kan 11 ha præcisionsjordbrug erstatte 1 ha med efterafgrøder. Eks. på omregningsfaktoren kan ses i tabel 1.

Areal med præcisionsjordbrug, (ha)	*Besparelse af efterafgrøder (ha)*
100	**9,1**
150	**13,7**
200	**18,2**
250	**22,8**
300	**27,3**
500	**45,5**

Tabel 1: Omregningsfaktor

Krav til bedriften
For at præcisionsjordbrug kan tælle som alternativ til efterafgrøder, skal din bedrift opfylde tre krav. Ved en evt. kontrol skal der være styr på dokumentationen, der skal indsendes til kontrolmyndighed.

1. Der skal være en detaljeret gødningsplan til fastsættelse af kvælstofbehovet på den enkelte mark. Det kan evt. laves i samarbejde med din planteavlsrådgiver, når I gennemgår årets gødningsplan i MarkOnline. Det vil være gyldig dokumentation.

2. Der skal være gylleanalyser til bestemmelse af indholdet af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning. Hvis den enkelte mark får tildelt husdyrgødning eller anden form for organisk gødning, skal der være taget laboratorieanalyser forud for udbringningen. Resultaterne anvendes

til at vurdere markeffekten af den udbragte gødning. Der skal foreligge analyser fra alle de organiske gødningstyper, som anvendes på den enkelte mark.

3. Der skal tildeles handelsgødning med udstyr, hvor det er muligt at graduere positionsbestemt med auto- og sektionsstyring. Det skal være muligt at registrere/gemme logfiler, som efterfølgende viser, at gradueringen af handelsgødning er udført. Gradueringen af skal tage udgangspunkt variationer af fx biomasse, jordtyper, eller praktiske erfaringer inden for den enkelte mark.

Har du udstyret i orden?
Den største barriere for at starte med præcisionsjordbrug er udstyret til at graduere handelsgødning efter tildelingskort. Både flydende og fast gødning kan tælle med i ordningen. Der er dog rigtig mange landmand, der allerede har det rette udstyr til at udføre gradueret tildeling af handelsgødning. Det kan derfor være lettere og/eller billigere at komme i gang, end du regner med.
Er du i tvivl om dit udstyr kan graduere, eller hvordan det kan komme til det, så er det bare med at kontakte din leverandør af gødningsspreder, udbyder af sprøjte eller GPS-udstyr. I nogle tilfælde kan det være en opdatering af nuværende udstyr eller måske skal der investeres i ekstra udstyr.

Positive sideeffekter af præcisionsjordbrug
Udover besparelsen på efterafgrøder er der en række positive sideeffekter at hente ved præcisionsjordbrug.

- Mere ensartede marker
- Mindre lejesæd
- Bedre udnyttelse af bedriftens kvælstofkvote
- Et bredere kendskab til hver enkelt marks variation
- Udbytte gevinst på 1 hkg pr. ha.

Gratis CropManager
På dine tilmeldte marker skal kvælstof tildeles positionsbestemt. Tildelingskort kan fx udarbejdes i CropManager. SEGES køre lige nu en kampagne, hvor man gratis kan få abonnement på Cropmanager med tildelingslag, hvor det er muligt at lave forskellige tildelingslag og tildelingsfiler til fx gradueret gødningstildeling. Det giver rig mulighed for at side og lege med de forskellige funktioner, så man er klar til at skulle ud med gødningen til foråret. Kampagnen køre frem til 31 marts 2022.
Hos LandboSyd er vi meget opmærksomme på, hvordan dette alternativ til efterafgrøder kan skabe værdier for landmændene, og vi hjælper med at komme i gang med at lave tildelingskort, håndtere gylleanalyser og logfiler. Samtidig bidrager vi til at tilpasse gødningsplanen, så vi er sikre på at den overholder alle dokumentationskrav. Det er bare med at turde at hoppe ud i det, og vi står klar til at hjælpe.

17. december 2021, Rasmus Storck

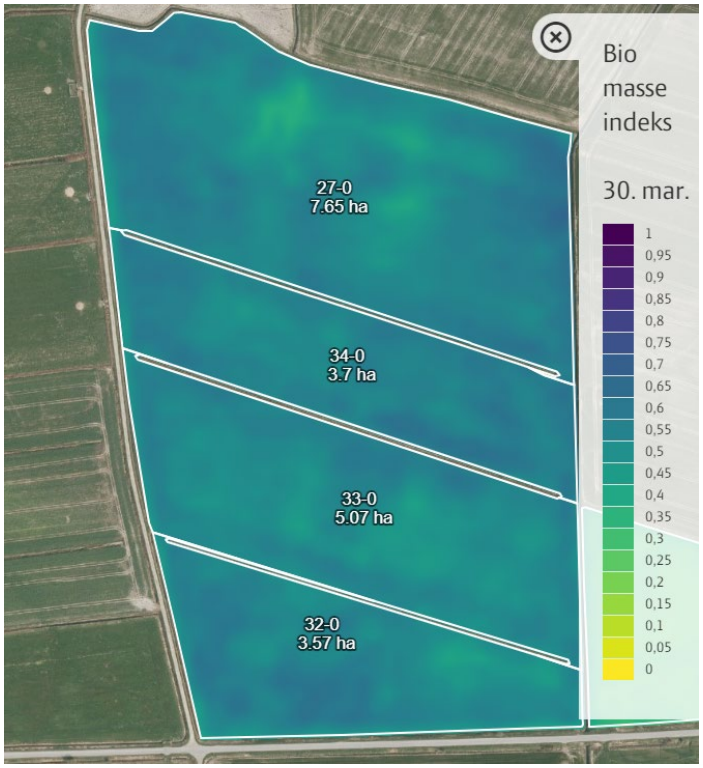

Eksempel på gradueringen ud fra variationen af markens biomasse.

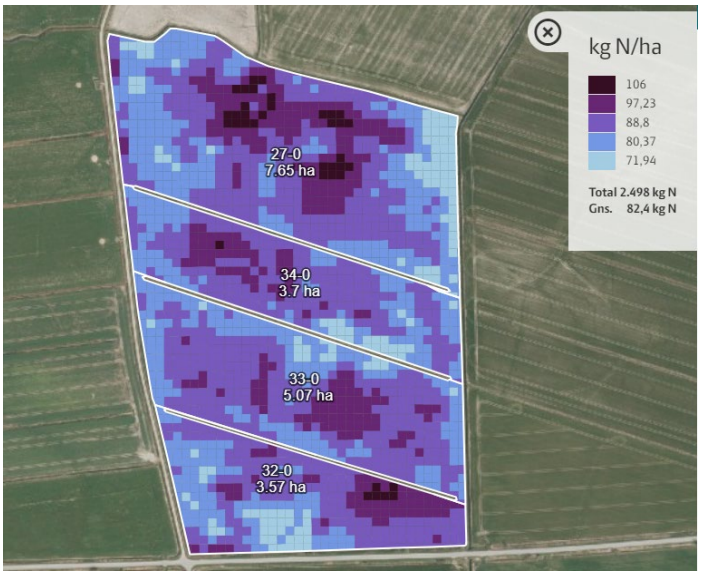

Eksempel på gradueret tildeling af kvælstof ud fra biomasseindekset fra 30. marts.

De to fotos viser, hvordan man ud fra biomasseindekset i det tidlige forår kan graduere gødningen i vinterhvede. I dette eksempel er gradueret ud fra at flytte noget kvælstof fra de områder, hvor der en høj biomasse hen til de områder med en lavere biomasse. Det er vigtigt at biomassevurderingen ikke står alene, så man samtidig husker at inddrage de erfaringer, man har med marken og områder i marken. Hvis der fx er et vandlidende område med lavt udbytte potentiale, kan man med fordel flytte eller helt undlade at tilde det område kvælstof.

17. december 2021, Rasmus Storck

Præcisionsjordbrug kan være mere relevant for dig, end du tror.

17. december 2021, Rasmus Storck